

Георгий Ефруш - Макарсола ялын уста эргыже

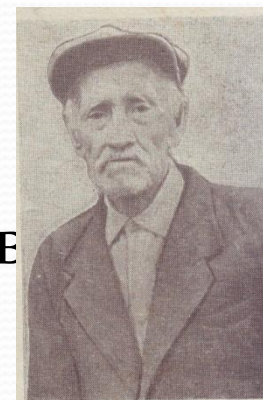
Токперде ялын
библиотекарьже
Сергеева Галина
Арсентьевнан
пашаже

Георгий Ефруш (Георгий Захарович Ефремов)

- 10 апрель 1916 ийыште Морко кундеммысе Макарсола ялеш шочын.

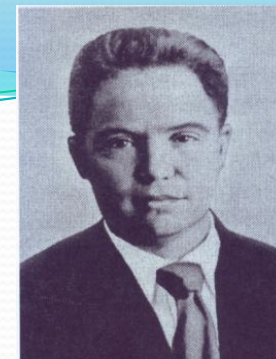
- Ачаже, Ефремов Захар Ефремов ялысе туныктышо улмаш

- Аваже, Никифорова Матрена Никифоровна, тыглай кресаньык пашам ыштыше удырамаш лийын

Шинчымаш корно тўналтыш

- 8 ияш рвезе шинчымаш корным Горельский школышто тўналеш. Литература корныш лекташыже эн ончычак монгысо еш илыш йоным ышта. Ачаже, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым йӧратен, руш писатель-влакын возымыштым шуко лудын, Георгийым творческий корныш шогалаш кумылан ден шоген.

Сылнымут корнын тунгалтыш ОШКЫЛЖО

- 1933-1934 ийлаште Георгий Ефрушын первый произведенийже-влак шочыт, Морко районысо «Колхоз вий» тыгак «Рвезе коммунист», «Марий коммуна» газетлаште савыкталтыт

Шинчымашым нӧлтymаш

- Возымо мастарлыкым вияндаш шинчымашым нӧлташ кӱлын, садлан Георгий Ефруш тунемаш тыршен.
- 1934 ийыште Морко медрабфакым тунем лектеш, вара Марий пединститутын литература факультетышкыже тунемаш пура.
- Йошка-Олаште Георгий Ефруш сылнымут кружокыш коштеш. Олык Ипай, Казаков Миклай, Осмин Йыван, Анатолий Бик, Чалай Васлий да моло самырык писатель дене палыме лиеш.

Паша корно

- 1936 ийыште «Ямде лий» газет редакцийыште ыштен.
- 1937-ше ий гыч 1939 ий марте Медведево районысо Цибикинур кыдалаш школышто марий йылмым да литературым туныктен
- 1939-ше ий гыч 1940 ий марте МарНИИИн наука пашаенже лийын

Георгий Ефруш

ПИСАТЕЛЬ СЕМЫН ПИСЫН КУШКЫН

- 1931 ий гыч туналын 1940 ий марте шуко ойлымашым, пьесым, очеркым да почеламут-влакым воза.
- Эн сай ойлымаш ден очеркше сар деч ончыч посна сборник денат лектыныт. Георгий Ефрушын прозыжо – ныжылге кумылан, лиризм шӱлышан. Уста писательын пьесыже-влак: «Ешем», «Тайра», «ЭНыремышвот», «Тушманын кышаже» марий драматургийым кугун пойдареныт. Тудо у книгалан рецензийым, рвезе автор-влакын мурпаша корнышт нерген статьям кӱрылтде возен шоген. Возымыжо «Марий коммуна», «Рвезе коммунист», «Ямде лий», «Ленин ой» газетлаш печатлалтын.

Чылалан палыме книга

«Шошо» сборникыште ойлымац
очерк, статья, пьесе да

почеламут-влак печатлалтыныт

Автор шке произведенийже-влак

утларакшым колхоз илыш нерген

каласкален. Кӧ пашам йӧратен, нунын

дене кугешнен, а йолагай-влакым

койдарен.

Георгий Ефруш критика ден литературоведений пашаште ушан да тале шымлызе.

- Тудо руш да моло калык литературым сайын палымыже, кугу эрудицийже дене ойыртегалтын. МарНИИИн наука пашаеҥже лийын.
- Георгий Ефруш, сылнымутан литературына кўкшö идеян, келге шонымашан лийже манын, шонен, национальный кышкареш лакем шичме ваштареш кучедалын. Тудо ойлен: марий писатель моло калык литературымат сайын палышаш, творчество пашаштыже путынь тўнямбал культурылан эҥертышаш.

Йолташ-влак

Георгий Ефруш Семен Николаев, Миклай Казаков дене пырля

Тамара АПАТЕЕВА

МАКАРСОЛАН УСТА ЭРГЫЖЕ

Георгий Ефрушын шочмакжлан — 80 ий

Георгий Ефруш — марий калыкын ик асратыме эргыже, уста писатель. Тудо 1916 ий 10 апрельыште Морко районсо Макарсолаште туныкташы Захар Ефремович Ефремовын ачаешыме шочын.

Георгийын икж годсочак тун шочымышке туземла нерген либым. Тудо тунгалтыш школым Утышто пытарен, кыра Шенлышто, Арынышто, Морнышто, Йошкар-Олаште ушым потен кызы начарлан ибра ик жап мийгыжыкт лорчылаш палалын. Тушто шкевуа туземла тыршен. Лалкуд кызык годымак газетлашке колхоз илыш, комсомол ачыкын пашаж нерген аозалаш тунгалын.

Коммак рязант алаштышыже мар пашат ик ошты аерым айлент комсомол азулагыже пирок, концерт, спектакль-аланым шында. Тунчак Ефремовымын лорчышт клубыш асвырнен. Тушто репетиций-влакым эртаронат, пирдымгазет-аланым лухтеденат, потенциалымын эртареныт.

Г.Ефруш сай факультетке, суретлен молтышо реезе либым, мураш асратен. Школшто ачалан йоча-влакым туныкташ полдын. Варарак, педагогический курсын пытаренат, Горелеский школышто туныктышымын пашам ышташ тунгалын.

1933 ийыште Моркышто улан медробфадын 4 курсышкыжо тунамаш аурен. Тушто тунчак марий йылме ден литературым Н.С.Мухом асратен.

Николай Семенович дене ашпыймыже Г.Ефрушын сылнымут корчыным лентыдемден. 1934 ийыште Георгий Марий педагогический институтым студентше алаш.

Тудын дене ме ик курсышто, ик Устел коллаште ашчентна, тунамаште икте-васылаш полшентна.

Марий пединститут тунчак иланаш ала тунгалын гынат, тушто азан ученый-влак туныктеныт: В.М.Васильев, профессор Н.Н.Фатов, Озан гыч толшо профессор Л.Логоцкий, доцент-аказ В.Т.Тимофеев, М.И.Николаев, И.В.Меримский, С.Николаевский, И.А.Шабдаров (О.Шабдар) да молат.

Марий литератор дене леканым Шабдар Осип лудын. Студент-алаш тудым асратен ашпыймын. Вот тунчак шочмо литератур историй анига монь либым ошты.

1936 ийыште ВДКСМ объем Г.Ефрушын "Янде лий" пионер газетын литературный сотрудничеством лентыдемден.

Тудо тунчак школым, йочапирегажне чучкыдын мнен коштын: беседым эртарен, йоча-влакым очеркым, олымашым аозаш тунчактен, литератур теорий дене палдарен.

1937 ийыште Георгий Захаровичем Медведево районсо Цибинкур кыдалаш школыш марий йылме да литературым туныкташ налынты. Ше динчымышым полтымо шот дене тудо Медведево кыдалаш школышчо литератур урочлажне аришеден да вараным тыгай икшталымышым аштен: районсо школлаште методический комиссийым сайлен, школлаште а-

Шома гыч турраме: Г.Ефруш, С.Николаев да М.Казаков.

крытый урок-влакым эртарен, лончылаш. Тыгай комиссий урок-влакым атырлан сменден.

1939-1940 ийлаште Георгий Марий-и сотрудничше лнеш. Тушто тудо литератур ден искусство темылаш статья-влакым аоза.

1936 ий май тылашыште марий писатель-аланым потенциалымын эртаралтын. Г.Ефруш "О формализме и натурализме в литературе" темылан докладым аштен.

Тнде жапыште тудын лишил аозадыже-аказ И.Осипов, Пат.Першуэт, К.Четверев, К.Коряков, М.Калашников да молат илыш.

1940 ий 22 июньышто Г.Ефруш Йошкар Армиыш лейтенант аказ. Сар ошты гыч, тудо азан прозаик, поэт, драматург, ученый лнеш ила досан.

Кузе кыра тунгалы Георгийын сылнымут асрыжко? Яра аер гыч ошты. "Мемнен ани, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым асратен, руш да ас алаш писатель-аланым потенциалымын шуно лудын, сойын шынчен. Изма годым тудо мыланна Пушкин, Пермский, Тобетай,

Георгий Ефрушлан Макарсола ялыште чап оңам почмо годым (2008-ше ий)

Макарсола ялыште
илыше калык

Шочмо суртышкыжо чап оңам
пижыктыме

Пайремын унаже-влак

Уна-влак Г. Ефруш нерген каласкалат

Георгий Ефрушын лүмгечыжым эртарымаш

Василий Крылов Нуж-Ключ
школышто

Г.Ефрушын родо тукымжо-
влак шке шарнымашыштым
каласкалат

